

Geraffineerde turnaround
op Belgische raffinaderij 1

Samen op weg naar het pensioen 2

Samen sterk voor veiligheid
en duurzaamheid 3

Succesvolle certificering van
Industrial Safety Belgium ISO 9001:
2015 en VCA** 3

Trainingskalender 4

Column: Blufbewustzijn 4

**Arbo Support
wenst u prettige
feestdagen en
een veilig 2017!**

Leerlooierstraat 14
3194 AB Hoogvliet
☎ +31 (0)10 21 61 144

Urmonderbaan 22
(Brightlands Chemelot Campus)
6167 RD Sittard-Geleen
☎ +31 (0)43 35 23 564

Dr. van Deenweg 13
8025 BP Zwolle
☎ +31 (0)38 84 58 381

Industrial Safety Belgium BVBA
Middelmolenlaan 175
2100 Antwerpen
☎ +32 (0)3 327 38 15

TURNAROUND

Geraffineerde turnaround op Belgische raffinaderij

In 6 weken tijd een turnaround uitvoeren bij een Belgische raffinaderij die jaarlijks 5,5 miljoen ton aardolie raffineert. Een enorme klus, waarvoor het team van Voith Industrial Services en Arbo Support de handen ineen hebben geslagen. 3 oktober 2016 was de officiële startdatum van de onderhoudswerkzaamheden en inmiddels is het einde in zicht.

Van opleiding naar uitvoering

Arbo Support nam de ondersteuning van Voith Industrial Services bij het houden van veiligheidskundig toezicht in ploegendiensten voor haar rekening. Twee Arbo Support-medewerkers in de nachtshift en één medewerker in de dagshift zorgden voor een paar extra veiligheidskundige handen en ogen. Holger Breitlauch, veiligheidskundige en coördinator bij Voith Industrial Services, legt uit waarom hij juist Arbo Support heeft ingeschakeld: "Begin dit jaar hebben we in Rotterdam een project gehad. Daarvoor moesten onze medewerkers opeens op zeer korte termijn een VWL-training volgen. Vincent Grijfrath van Arbo Support heeft ons daarbij goed ondersteund. Bovendien had hij het zo georganiseerd dat we de training vlakbij Rotterdam en zelfs in de weekenden konden doen, waardoor onze medewerkers er zo min mogelijk tijd mee verloren. Naar aanleiding van deze opdracht ontdekten we dat Arbo Support nog meer ondersteunende diensten levert en zo is het contact ontstaan."

Strakke planning

Het doel van de turnaround was de bestaande installaties van de raffinaderij een upgrade te geven. De werkzaamheden bestonden uit een mechanisch deel, een piping-deel en verschillende kleine projecten die met beide delen samenhangen. Voor deze werkzaamheden moest de unit stilstand tot een minimum te beperken. Daarvoor werd een strakke planning opgesteld van 6 weken. Met 350 man die er in ploegendiensten voor zorgden dat het werk dag en nacht doorging, was het ook voor de veiligheidskundigen on site een hele klus. Holger: "Als alles is uitgeschakeld wordt soms gedacht dat het ook automatisch veilig is. Dat is uiteraard niet zo, maar als veiligheidskundige heb je dan een extra lastige taak om overtuigend uit te leggen wat de gevaren zijn en waar de medewerkers op moeten letten. Zeker als je ook nog te maken hebt met tijdsdruk."

**Als alles is
uitgeschakeld wordt
soms gedacht dat
het ook automatisch
veilig is.**

Veiligheidskundige én taalkundige uitdagingen

Het project stelde de veiligheidskundigen van Voith Industrial Services en Arbo Support voor meer uitdagingen dan tijdsdruk alleen. Holger: "De unit waar de werkzaamheden werden uitgevoerd, was zeer compact.

Er zijn veel begrippen en vaktermen die je niet kunt omschrijven, die moet je gewoon weten.

Alle leidingen en apparaten waren zo geplaatst dat het precies op de centimeter paste. Als er één of twee personen in een ruimte aan het werk waren, bleef er weinig ruimte over. Wij konden daar dan dus niet staan." De dagelijkse toolboxmeetings werden daardoor extra belangrijk. Hierin kwamen ook de observaties van de andere partijen op het terrein aan bod. Naast de 350 medewerkers van Voith Industrial Services waren er vaak nog 1150 mensen van anderen bedrijven op hetzelfde terrein aan het werk, elk

met hun eigen veiligheidsmedewerkers. Onder het mom 'beter te veel dan te weinig' werkten deze samen aan veiligheid en eventuele oplossingen voor problemen. Juist die samenwerking bracht een extra uitdaging met zich mee voor Voith Industrial Services. De contracttaal was namelijk Nederlands en niet het meer gebruikelijke Engels. Gelukkig kon daarbij ook gebouwd worden op de veiligheidskundigen van Arbo Support. Breitlauch: "Het is voor ons erg belangrijk dat we met de klant in zijn eigen taal kunnen communiceren. Er zijn veel begrippen en vaktermen die je niet kunt omschrijven, die moet je gewoon weten. De mensen van Arbo Support spraken zowel Duits, Engels en Nederlands. Daardoor konden ze ons bij verschillende zaken ondersteunen met de vertaling. Zo zorgden zij er mede voor dat er een goede samenwerking was met onze mensen en met die van de opdrachtgever."

De factor 'mens'

Een andere uitdaging voor iedere veiligheidskundige is en blijft de factor 'mens'. Een factor die met zoveel mensen op een kleine oppervlakte en door de tijdsdruk extra voelbaar was gedurende dit project. Want het controleren van de juiste certificaten en het geven van grondslagen voor veilig werken is één ding, de bewustwording onder medewer-

kers is misschien wel het allerbelangrijkst om ongevallen te voorkomen. Gelukkig zijn de veiligheidskundigen van Voith Industrial Services en Arbo Support daarbij dit project in geslaagd. Breitlauch: "Heel de groep heeft onze adviezen aangenomen en goed geïntegreerd. We zijn tevreden over het verloop van de werkzaamheden." Beide partijen kunnen dan ook met een goed gevoel terugkijken op deze samenwerking. ■

AFSCHIED

Samen op weg naar het pensioen

Cor Plasmans is negen jaar werkzaam voor Arbo Support als senior adviseur veiligheidskunde. In die periode bouwde hij een prettige werkrelatie op met graafmachineverhuurder Jan Termeer uit Poortugaal. Het tweetal stevent nu samen af op het pensioen.

Het afscheid nadert, het laatste werkbezoek is geweest. Veiligheidskundige Cor Plasmans en ondernemer Jan Termeer, beiden 65 jaar, zijn bezig aan de laatste loodjes voordat zij als 'pensionado's' door het leven zullen gaan. De in Hendrik-Ido-Ambacht woonachtige Cor Plasmans, chemisch analist van origine, ging een klein decennium geleden aan de slag bij Arbo Support. „Ik had daarvoor 31 jaar bij Unilever gewerkt, waar ik onder andere op het laboratorium gewerkt heb en vervolgens de functie van veiligheidskundige heb vervuld. Bij Arbo Support heb ik dat werk kunnen voortzetten."

Vanuit het cliëntenbestand van zijn voorganger kreeg Cor ook het graafmachineverhuurbedrijf van Jan Termeer in Poortugaal als vaste relatie toegewezen. „Vanaf mijn zeventiende ben ik actief in de graafmachines, waarvan de laatste veertig jaar als zelfstandig ondernemer waarbij we denk ik zo'n twintig jaar heel prettig met Arbo Support hebben samengewerkt. Samen met mijn vrouw Boukje, die altijd de administratie heeft gedaan, heb ik het bedrijf gerund en tot twee jaar geleden deed ik ook zelf nog graafmachinewerkzaamheden. Op de top hadden we vijftien medewerkers, de laatste jaren zijn we de bedrijfsactiviteiten gaan afbouwen. Het is de bedoeling dat we begin volgend jaar stoppen. De certificatie loopt in februari af. Die wil ik niet opnieuw gaan halen."

Maandelijks ontmoeten Cor Plasmans en Jan Termeer elkaar om te bezien of het bedrijf aan alle punten op de VCA, Veiligheid Checklist Aannemers, voldeed. „Jaarlijks was er een tussenaudit, om de drie jaar was een nieuw certificaat

noodzakelijk", geven Cor en Jan gezamenlijk aan. „Er zijn nooit problemen geweest." Cor vult aan: „Ik voelde me thuis bij de familie Termeer, tussen de middag at ik een boterham mee en tijdens verjaardagen was er altijd een taartje. Dat geeft wel aan hoe de sfeer altijd is geweest."

Met het naderen van de pensioenperiode vreest het tweetal niet in een zwart gat te vallen. „Mijn vrouw en ik zijn van plan om er veel met de camper op uit te trekken", verklaart Jan. „Ik heb voldoende hobby's, waaronder een modelspoorbaan. Ik ga de accordeon weer van boven naar beneden verhuizen en het gaat als een lopend vuurtje dat ik voorheen bestuurslid van de Ambachtse badmintonclub ben geweest. Ik denk dat ik straks wel weer een agenda nodig heb." ■

Mijn vrouw en ik zijn van plan om er veel met de camper op uit te trekken.

SAMENWERKING

Samen sterk voor veiligheid en duurzaamheid

Op jaarbasis gaan er bij Waternet in Amsterdam zo'n 200 à 300 projecten van start, variërend van kleine klussen tot meerjarige megaprojecten. Zowel duurzaamheid als veiligheid spelen hierbij altijd een grote rol. De directie heeft namelijk duidelijke doelstellingen uitgesproken: klimaatneutraal in 2020 en het terugbrengen van het aantal incidenten op de werkvloer naar nul. Ambities waarvoor de handen flink uit de mouwen gestoken moeten worden!

Vooruitstrevend en innovatief

Waternet is momenteel het enige bedrijf in Nederland dat de complete watercyclus van drinkwater- tot afvalwaterzuivering op zich neemt. Daar stopt het echter niet. Ook waterbeheer, natuurvriendelijke oevers, bruggen, dijken, het innen van de belastingen en veel andere gerelateerde zaken behoren tot het takenpakket van de ongeveer 2000 werknemers. Er wordt daarnaast veel tijd gestoken in innovatieve oplossingen voor de toekomst. Een voorbeeld hiervan is de struvietinstallatie. Deze haalt de fosfaten uit urine die tijdens evenementen wordt verzameld in dixietoiletten. Belangrijk, want de wereldvoorraad van deze grondstof voor kunstmest slinkt in rap tempo. De fosfaten worden op de markt gebracht en de opbrengst wordt weer geïnvesteerd in andere duurzame projecten. Zo wordt de vloot van Waternet uitgerust met elektromotoren in plaats van diesels, worden biogasinstallaties aangepast voor een hoger rendement en minder CO₂-uitstoot en komen er in het wagenpark steeds meer auto's die rijden op groen gas of elektriciteit.

Een helpende hand

De projecten in combinatie met de doelstellingen om in 2020 klimaatneutraal te zijn en van Waternet een ongevals-

vrije werkplek te maken, brengen veel werk met zich mee. Te veel voor de vijf veiligheidskundigen die Waternet vast in dienst heeft. Reden genoeg voor Henk Blaauw, veiligheidskundige bij Waternet, om een beroep te doen op Sander Hinderks, veiligheidskundige bij Arbo Support. Sander versterkt al sinds 2006 regelmatig het team. Dat bevalt van beide kanten prima. Henk: "Het is makkelijker met iemand te werken die al gepokt en gemazeld is dan dat je weer iemand in moet werken. Dat kost veel tijd." Sander: "Je komt hier binnen en ze weten wat ze aan je hebben. Ik ken inmiddels veel mensen hier. Doordat Arbo Support langere opdrachten bij Waternet uitvoert heb je de mogelijkheid om de organisatie goed te leren kennen en kan je nog beter adviseren aan de organisatie".

RWZI Amsterdam-West

Een grote klus waar beide heren momenteel bij betrokken zijn, is het vernieuwen van het leidingwerk van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Amsterdam-West. Bij dit project moeten acht leidingen van een kilometer lang vervangen worden. En dat terwijl het doorspoelen van de wc's gewoon doorgaat... Sander: "Dit vraagt een strakke planning en een goede samenwerking. Daarbij zijn we ook afhankelijk van

de seizoenen: in de zomer is er minder neerslag en is niet de volledige capaciteit van de RWZI noodzakelijk. Verder zijn er een groot aantal tijdelijke voorzieningen getroffen voor het ompompen of bypassen van de installaties." Tot nu toe verloopt het project succesvol. Naar verwachting is de klus juni 2017 geklaard.

Niet opleggen maar meedenken

Qua visie op het vak zitten Sander en Henk op één lijn. Henk: "Je moet als veiligheidskundige niet alleen deskundig, maar ook menselijk zijn. Dat is een aspect wat we heel erg belangrijk vinden. Je moet niet als een politieagent rond gaan lopen." Sander vult aan: "Het heeft ook geen zin om iemand iets op te leggen. Dat creëert weerstand. Je kunt mensen veel beter zelf erbij betrekken. Zo blijft het praktisch en heb je meer draagvlak. Ze weten zelf namelijk vaak heel goed hoe iets opgelost kan worden. Het enige wat je tegen ze kunt zeggen is: zoals we het nu doen, gaat het niet om die en die reden. En dan probeer je gezamenlijk tot een oplossing te komen."

// Het is makkelijker met iemand te werken die al gepokt en gemazeld is.

Ook het al in de ontwerpfase inschakelen van een veiligheidskundige is een aanrader. Henk: "Een ingenieur kijkt op een andere manier. Die ontwerpt een afsluiter op 2 meter hoogte en houdt geen rekening met de onderhoudsmonteur die drie keer per jaar de ladder op moet om de afsluiter dicht te draaien, met alle risico's van dien. Terwijl die afsluiter ook op 1.50 meter hoog geplaatst kan worden." Sander: "Als achteraf iets aangepast moet worden, dan kost dat bovendien veel geld." Daarom worden bij Waternet in steeds grotere mate de eindgebruiker en de veiligheidskundige al aan het begin bij een project betrokken. Met succes! Henk: "Het mooiste compliment heb ik gekregen tijdens de oplevering van rioolzuivering Hilversum. De medewerkers waren erg blij dat er geluisterd was en dat hun inbreng terugkwam in een veilig en goed ontwerp. ■"

ARBO SUPPORT IN BELGIË

Succesvolle certificering van Industrial Safety Belgium ISO 9001: 2015 en VCA**.

In oktober heeft Industrial Safety Belgium succesvol haar externe audit afgerond en beschikt de organisatie over de certificaten ISO 9001 : 2015 en VCA 5.1 **.

Bij aanvang van het jaar 2016 heeft de directie van Arbo Support reeds aangekondigd dat men de ambitie in België waar wil gaan maken. Met de oprichting van Industrial Safety Belgium in 2016 werd een begin gemaakt met het opzetten van een professionele organisatie. Om operationeel werkelijk aan de slag te kunnen diende er eerst cer-

tificering te worden behaald. De ambitie is om onze Belgische klanten en potentiële klanten lokaal vanuit België te kunnen bedienen en ondersteunen op het gebied van arbeidsveiligheid. Door het inzetten van onze preventie adviseurs kan Industrial Safety Belgium projectondersteuning verlenen, interim HSE management uitvoeren, beleid op het gebied van arbeidsveiligheid implementeren alsmede advies en certificering trajecten begeleiden.

Patrick Roskam directeur Arbo Support geeft aan; "een certificeringsproces in België is niet te vergelijken met

Nederland. Er spelen andere zaken waar goed opgelet moet worden. We hebben dan ook advies en assistentie gevraagd bij een externe consulente, Mw. Heidi Vandenhende van BuMS Consulting. Onze eigen adviseurs in Nederland kunnen ook auditprojecten begeleiden maar hebben hun kennis vooral op Nederland toegespitst. Heidi heeft tientallen jaren ervaring in dergelijke trajecten en heeft ons uitstekend begeleid. Het bleek een goede keuze te zijn want we hebben met de gezamenlijke inzet van onze eigen mensen, zowel op de betrokken werven als wel de interne KAM begeleiding van onze medewerkers, op een

prettige en professionele manier samengewerkt.” Patrick Roskam besluit; “Nu de certificering een feit is kunnen we operationeel met onze vestiging in Antwerpen van start gaan”. Heidi Vandenhende voegt toe; “Heden ten dage is het een must om als organisatie ISO 9001 gecertificeerd te zijn. Dit geeft aan dat u als organisatie dagelijks bezig bent met kwaliteitsbehoud en optimalisatie van uw bedrijf; Het beheren en leiden van de organisatie, het continu verbeteren van de prestaties en de klanttevredenheid staan hierbij centraal. Indien je als organisatie actief in de industrie bent, is eveneens een VCA certificaat vereist. Het was voor mij een waar genoegen om op een professionele manier samen te werken met het Industrial Safety team. Wij zijn erin geslaagd om op zeer korte tijd de context van de organisatie evenals de processen in kaart te brengen, en de parameters te bepalen die wij continu zullen opvolgen. Dit met een positieve audit en certificatie tot gevolg.

Ik wens de volledige organisatie ontzettend veel succes betreffende het waarmaken van de Belgische ambitie. Ik ben ervan overtuigd dat een dergelijk gemotiveerd team dit zeker zal lukken!!”

Contact

Wilt u meer weten over Industrial Safety Belgium en de mogelijkheden voor uw organisatie en hoe Industrial Safety Belgium u kan ondersteunen, neem dan contact op met Vincent Grijfrath via vincent.grijfrath@industrialsafety.be of via +31619000615. ■

TRAININGSKALENDER

Arbo Support verzorgt regelmatig trainingen voor haar relaties op industriële- en arbeidsveiligheid. Trainingen waarvoor iedereen kan inschrijven (open inschrijving) zijn:

Gasmeten

Gasmeten herhaling

Heftruck

Hoogwerker

Deskundig Toezichthouder Steigergebruik

Basisveiligheid VCA en VOL VCA

Effectief Incidentenonderzoek

Mangatwacht

SIR trainingen

BHV

BHV herhaling

Ademlucht

Verplaatsen van lasten (H)

Flensmonteur

Plaats: leslocatie Hoogvliet / leslocatie Spijkenisse

Meer informatie kunt u aanvragen via 010-2161144 of terugvinden op onze website: WWW.ARBOSUPPORT.NL

Hier staat ook onze actuele data-overzicht voor individuele inschrijvingen.

UITGELICHT:

EFFECTIEF INCIDENTENONDERZOEK

Samen met onze klanten en onze partner bureau Incidenteel, hebben we een training ontwikkeld die u leert om effectief een incidentenonderzoek uit te voeren. Bij de

Ik stond erbij en ik keek ernaar. Een veiligheidskundige en een projectmanager voerden een verhitte discussie. Ik luisterde met stijgende verbazing. Het was aan het begin van een groot project, misschien wel 10.000 manjaren werk. “Als u het veiligheidsbeleid niet aanpast en de procedures niet aanscherpt, dan zullen er zeker vijf collega’s sterven op dit project”, stelde de veiligheidskundige onomwonden. Hij keek er zelfverzekerd bij. De projectmanager moest erover nadenken. Ik stond erbij en ik vond het tenenkrommend. Vooral toen ik de veiligheidskundige hoorde zeggen dat zijn uitspraken waren gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Als iemand zo iets zegt, word ik altijd achterdochtig.

Buiten gehoorsafstand van de projectmanager vroeg ik de veiligheidskundige hoe hij tot zijn stellige uitspraak was gekomen. Dat bleek vrij simpel. In de samenvatting van een rapport had hij gelezen dat jaarlijks ongeveer 3500 werknemers in Nederland overlijden “door factoren op het werk”. En hij wist dat er in ons land zo’n zeven miljoen werkenden waren. Dat had ie opgezocht. Hij had de twee getallen op elkaar gedeeld: 3500 gedeeld door zeven miljoen; dat is elk jaar 1 dode per 2000 werkenden ‘door factoren op het werk’. Oftewel vijf doden per 10.000 manjaren. Toen ik verder vroeg, kwam de aap uit de mouw: grootspraak. De veiligheidskundige had alleen de samenvatting van de onderzoeksresultaten gelezen. In de onderzoeksvraag en onderzoeksopzet had hij zich niet verdiept. Wat de onzekerheden waren in het getal 3500 dat het rapport noemde, wist hij niet. Of de globale cijfers uit het rapport relevant waren voor het specifieke project evenmin. Of er in dit project een causaal verband te verwachten was tussen de procedures en het aantal te verwachten slachtoffers, daar had hij niet over nagedacht. Of de aangepaste procedures die de veiligheidskundige voor ogen stonden het project veiliger zouden maken, daar had hij geen argumenten voor. Hij redeneerde wel erg kort door de bocht. De veiligheidskundige blufte. Zonder dat hij het zelf in de gaten had. En daarom vond ik het tenenkrommend. De veiligheidskundige kreeg uiteinde-

lijk zijn gelijk. De projectmanager zuchtte en steunde, maar vertrouwde op het vakmanschap van zijn adviseur. Die had er immers voor doorgeleerd. En bovendien was het allemaal wetenschappelijk onderzocht. De manager was bang gemaakt voor doden ‘door factoren op zijn project’. Hij vreesde meedogenloze krantenkoppen en imagoverlies van zijn bedrijf. De veiligheidskundige kreeg de vrije hand en mocht een voorstel uitwerken om de procedures aan te scherpen. Soms kom je zo’n bluffende veiligheidskundige tegen. Hij bedient zich van grootspraak, overdrijft of praat stelliger dan de feiten rechtvaardigen. Hij gaat er van uit dat het project of bedrijf dat ie adviseert een gemiddeld project of bedrijf is waarop gemiddelde cijfers over risico’s van toepassing zijn. Hij beroept zich op ‘recent onderzoek’ of op ‘de wetenschap’. En hij gelooft er heilig in. Gelukkig zijn er ook goede veiligheidskundigen. Echte professionals die weten dat adviseren maatwerk is. Dat een advies vraagt om gericht en passend onderzoek. En dat dit meer is dan de samenvatting van een algemeen rapport raadplegen. Adviseren vereist onderzoek dat recht doet aan het unieke karakter van het specifieke project of bedrijf. Een beetje bluffen om bestwil, dat mag. Het is onderdeel van het spel van adviseren. Maar de bluffer moet wel weten dat ie bluft. Goede veiligheidskundigen weten dat adviseren vraagt om professionaliteit en gepast onderzoek, maar ook om blufbewustzijn.

ontwikkeling hebben we klanten betrokken die actief zijn als/in: Opdrachtgever en –nemer, asset owner, contractor, veiligheidskundige in verschillende sectoren en branches.

Doel

- De deelnemer is na afloop van de training in staat om te faciliteren richting een effectief een incidentenonderzoek, door:
- bewust het onderzoek te ontwerpen;
- adequaat te verzamelen en te analyseren;
- valkuilen tijdig te herkennen en zo nodig bij te sturen;
- bevindingen overtuigend terug te koppelen;
- leerproces te faciliteren.

Bestemd voor

Alle stakeholders in het proces van incidentenonderzoek.

Inhoud van de cursus

- Introductie
- Ontwerp van onderzoek
- Verzamelen van informatie
- Analyseren van informatie
- Concluderen
- Terugkoppelen
- Afronding

Resultaat

Na afloop ontvangt de deelnemer een certificaat van deelname.

Wanneer

Er wordt momenteel een aantal mogelijke data ingepland. Arbo Support zal op korte termijn op haar website WWW.ARBOSUPPORT.NL de aanvangsdata publiceren.